

Tribuna Sibiului

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Anul V, nr. 1379

Duminică, 30 iulie 1972

4 pagini, 30 bani

ÎN MAREA ÎNTRECERE SOCIALISTĂ PENTRU ÎNDEPLINIREA CINCINĂLUI ÎNAINTE DE TERMEN

Climat fertil promovării și proliferării noului

La Uzinele textile Cislădie, activitatea este puternic colectivă de muncă, din care mai mult de jumătate sunt femei. Organizația de partid, forța politică conducătoare, e constituită din 17 organizații de bază cu un efectiv total de 1.085 membri. Fiecare comitet are sarcini concrete. O parte activă în comitetul de partid pe lângă organizațiile de bază, în birourile organizației de bază, în conducerea organizației de conducere, în sindicat. Alții în conducerea uzinei, a secțiilor, a atelierelor. Comitetul constituie exemplu și îndrumă pentru toți membrii colectivului. El sînt promotorii valorificării superioare a rezervelor materiale și umane de care dispune uzina.

Rezultatele obținute pe primul semestru al anului, și estimativ în luna iulie (aproape 10 milioane lei) producție marfă peste plan și beneficii de 5 milioane lei) au întărit încrederea colectivului în forțele proprii. Iată stimulul hotărâtor de a milina ferm, neabătut, pentru îndeplinirea sarcinilor ce îi revin din marelui program de dezvoltare economică-socială a țării elaborat de Conferința Națională a P.C.R.

Puternica eferescență politică, înțelegerea faptului că programul partidului se realizează prin noi și pentru noi, au creat un climat favorabil dezvoltării inițiativelor, cu efecte directe în sporirea producției și productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, economisirea materialelor prime și materialelor. Organizația de bază nr. 9 covor pluat secretar Nicolae Anănie a lansat în timpul lucrărilor conferinței inițiativa ca, prin folosirea intensă a fondului de timp, până la sfîrșitul anului secția în care își desfășoară activitatea să dea o producție suplimentară de 200.000 lei, această inițiativă a fost preluată și de celelalte organizații de bază.

Pentru stimularea întrecerii socialiste, în secțiile producției se popularizează muncitorul sau formația care au obținut cele mai bune rezultate. Sub numele popularizării se pune întrebarea: „Cine va fi miline?”

Această inițiativă are un puternic efect stimulator. (Dumitru Naeu, tehnolog, secretar organizației de bază nr. 1 filatură). Pe lângă faptul că fiecare membru activ al colectivului dorește să se poată mîndri cu rezultate cât mai deosebite în procesul de producție, se creează o opinie fermă împotriva oricărei neajunsuri care tînează la muncă desigurarea a muncii.

Comitetul de partid pe lângă acțiunile în spiritul Rezoluției Conferinței Naționale a P.C.R. cu privire la per-

fecționarea activității politico-organizatorice și ideologice a partidului, a luat măsuri pentru buna funcționare a comitetelor pe probleme, chemate să sprijine comitetul de partid în elaborarea și aplicarea hotărîrilor, în soluționarea problemelor tot mai complexe ale conducerii vieții economico-sociale. Comisia organizatorică, pe baza sarcinilor reieșite din documentele Conferinței Naționale a P.C.R., lucrează la un studiu privind îmbunătățirea structurii organizatorice a organizațiilor de bază din uzină. În urma stu-

Coordonate actuale ale activității organizației de partid de la Uzinele textile Cislădie

diului vom cunoaște componența pe vîrste, sexe, profesii, naționalități a fiecărei organizații de bază. (Ioan Muntiu, secretarul comitetului de partid). Vom cunoaște numărul de membri de partid din fiecare schimb, loc de muncă, perspectivele primirii în partid a celor mai deosebiți și avansați oameni ai muncii, bărbați, femei, utoctici, din rîndul naționalităților concloctuare.

Pe baza unei tematicii aprobate de birou, comisia economică a definitivat studiul privind producerea pinzei suport „TUFED” în cadrul uzinei. Pînă în prezent pinza se procura din import. Costul se ridică anual la 1.300.000 lei valută. Prin producerea ei în uzină, în afara reducerii importului, se creează posibilitatea folosirii ramănelor de fier picupente, realizîndu-se economii totale calculate în valoare de 4.900.000 lei.

În prezent s-a început producția de pinză „TUFED”. După buletinele de analiză, rezistența ei este mai mare, datorită conținutului bogat de fibre chimice din amestec, asigurîndu-se în același timp o mai ușoară funcționalitate a mașinii de țesut.

În același context comisia de propagandă sprijină birourile de organizare de bază în popularizarea, difuzarea și studiul documentelor elaborate de Conferința Națională a P.C.R. La cele două puncte de informare și documentare ideologică s-a asigurat program prelungit. Pentru ca agitația vizuală să se pună în concordanță cu noile sarcini și anga-

jamente sporite, se lucrează intens la un studiu pe această temă.

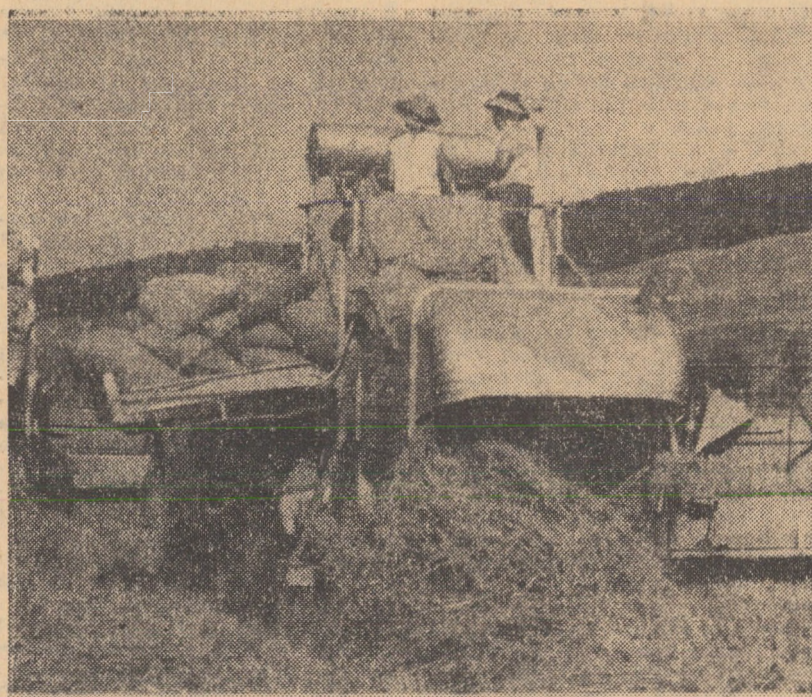
Birourile organizațiilor de bază își axează activitatea pe îmbunătățirea studiului pentru cuprinderea în planurile de activitate a celor mai avansați oameni de muncă. Se acordă o atenție deosebită pregătirii și desfășurării educațiilor generale, elaborării colective a materialelor supuse dezbaterii, urmării îndeplinirii hotărîrilor.

Puternica eferescență politică, creată de documentele elaborate de Conferința Națională a P.C.R. a creat un climat fertil promovării și proliferării noului. În întreaga uzină la fiecare loc de muncă se desfășoară o intensă activitate pentru folosirea intensă a mașinilor și utilajelor, a fondului de timp, economisirea materialelor prime și materialelor, extinderea metodelor avansate de muncă. Acest întreg suvoi de inițiativă, metode, atitudini înalte, se concentrează pe același fapt: Acela al îndeplinirii cincinlului înainte de termen, al îndeplinirii programului partidului chează la creșterea nivelului de trai, a bunăstării întregului popor.

I. FLESCIN

Îmbogățirea gamei sortimentelor

Animat de dorința de a satisface gustul și preferințele unui număr cît mai mare de consumatori, colectivul de salariați ai Fabricii de bere și amidon din Sibiu depune în aceste zile substanțiale eforturi pentru a grăbi introducerea în fabricație a unor noi sortimente de bere. Noile capacități de producție date în folosință în cursul acestui an au permis ca, la cîntărea Conferinței Naționale a partidului, să fie livrate pieții primele cantități de bere neagră. Stimulați de acest prim succes, precum și de eferescența novatoare ce caracterizează activitatea tuturor oamenilor muncii din industrie, colectivul de aici și-a propus ca în perioada ce a mai rămas pînă la 23 August, ziua eliberării patriei de sub jugul fascist, să introducă în fabricație alte trei noi sortimente. Este vorba în speță de berea blondă specială, de Dumbrava, berea specială brună tip Pilsner, precum și de o bere blondă obișnuită îmbunătățită, obținută după o rețetă concepută de inginerul șef al fabricii, Victoria Budescu. Pînă la sfîrșitul anului, alte două noi sortimente de bere sînt prevăzute a fi livrate consumatorilor.

Recoltatul păioșelor la C.A.P. Șeica Mică

Pentru echiparea marilor centrale electrice

Concentrîndu-și atenția în direcția creării unor instalații cu caracteristici funcționale superioare, Institutul de cercetări și proiectări de utilaj termoelectrice a conceput 11 termogeneratoare de mare tehnicitate, precum și regulatorul electrohidraulic al grupului de 330 mW, grup aflat în fabricația la Uzina de mașini grele și la uzina „Vulcan” din Capitală. Ele sînt destinate echipării marilor centrale electrice ale țării.

La fabrica de aparate electrice de măsură, din Timișoara a fost lansat în fabricația de serie, cu o lună înainte de termenul prevăzut în planul tehnic, un nou produs: ampermetrul electrodinamic „E”, destinat echipării tabloanelor de distribuție și de automatizare din centrale și stații electrice. Prin devansarea termenului de asimilare în producția de serie a acestui nou aparat de măsură, fabrica va livra în plus peste prevederile planului anual 2.500 de ampermetre electrodinamici, de care desigur este asigurată, la cerințele sporite ale industriei și ale unităților furnizoare de energie electrică.

(Agerpres)

În agricultură:

Ritm intens, dar și sincope la recoltări

Datorită măsurilor întreprinse în ultimele zile, în majoritatea cooperativelor agricole a fost înregistrat un ritm mai bun la recoltarea grîului. Se poate afirma că mașinile și utilajele sînt bine folosite, că există o permanentă preocupare pentru sporirea randamentului uzinei la acestor muncitori în multe unități. La fel de vizibilă este însă și neconcordanța dintre acest ritm și eferescența pregătirii terenurilor în vederea creării condițiilor optime viitoarelor producții. Vom încheia recoltarea grîului în maximum opt zile bune de lucru, afirmă inginerul șef Petru Aldea, de la C.A.P. Săroșu pe Timnave. Am încheiat de mult strînsul orzului de pe cîmp; acum toate cele 8 combine și importante forțe manuale sînt mobilizate la cultura grîului.

Da, aici sînt însoțite la realizări 130 din cele 410 ha cu grîu. Ritmul la recoltări este bun. Zilnic se strînge producția de pe 30 ha. Mecanizatorii-combinieri, Nicolae Ernuțiu, de pe „Gloria”, Stefan Vasiliu, de pe „Gloria”, Adrian Vănu, Ion Moraru și toți ceilalți s-au angajat serios în campania fierbinte a recoltării. Nici cei de la presa de balotat — Mihail Baier și Vasile Șitan —

nu s-au lăsat mai prejos. Cooperatorii din brigăzile Ernea, Dumbrăveni și Săroșu au fost și sînt mobilizați zilnic la secerat. Așa se explică faptul că recoltarea manuală a fost efectuată pe 50 ha orz.

Pe lângă aceste împliniri pot fi observate însă și o serie de „sincope” în organizarea muncii. Astfel, în ziua de 26 iulie, „Gloria” nu lucrează mai nimic pînă la ora 14: pompa hidraulică de la heder era defectă, iar mecanizatorii se străduiau să repună combina în funcțiune. Deregările mai mari sînt însă în alte privințe. De exemplu, balotarea paletelor de orz a fost efectuată doar pe 63 la sută din suprafața de terenuri unde cultura a fost recoltată, iar transportul balotelor pe mică distanță a fost efectuat doar pe 40 la sută din acest indicator. Am analizat și un alt aspect al activității culturale duble. Cum este posibil ca întregă unitate în care există cel puțin 100 ha mîriști să pot fi arate să fie doar 15 ha culturi duble realizate pînă acum? Aceasta este o dovadă a dereglării în organizarea muncii, ceea ce trebuie să constituie un semnal de alarmă pentru factorii de conducere de aici — și nu numai de aici.

Aceleași sincope în fazele de lucru ce urmează recoltării sînt prezente și la C.A.P. Hoghlag. În ziua de 26 iulie specialiștii unității, inginerii Elena Imre, era plecată... cu niște oaspeți. Președintele unității, Reinhold Dengel, a precizat că în 10-12 zile se va încheia recoltarea grîului. Dar... recoltarea orzului nu se terminase. Unitatea dispune de suficiente forțe mecanice și manuale. În ajutorul unității au sosit și doi mecanizatori, cu două „Glorii”, din unul din județele din sudul țării. Acesta lucrează bine, așa încît aportul lor la realizările cooperativelor agricole sînt substanțiale. Dar lanurile unității sînt pline de buruiănă...

— Pe ce suprafață ați executat erbicidarea grîului? — Nu știu precis, dar se pare că n-am făcut erbicidări, răspunde președintele unității. — Ce ați livrat la fondul de stat pînă acum? — Nu știu precis, dar am dat ceva... Vom realiza însă întreaga sarcină la grîu. — Ce sarcină aveți la această cultură? — ? — Că balotarea paletelor cîm stați? — Am încheiat acțiunea pe la

treaga suprafața de terenuri unde cultura a fost strînsă: 80 ha.

— Dar cu transportul balotelor de păte de orz?

— Am lichidat acțiunea!

— Ce cantitate aveți în depozit?

— Cca 40 tone.

— Și asta e producția de pe 80 ha?

— Cum să fie, dacă „mergem” cu 1000 kg grîu la hectar?...

Și președintele Reinhold Dengel nu observă că a intrat în contradicție cu sine însuși.

Cam la fel se prezintă situația și la cultura grîului. Balotarea paletelor s-a efectuat pe 110 ha, transportul balotelor — pe 60 ha, arături — pe numai... 11 ha.

— Semănare culturi duble pe cît?

— Pe 8 ha!

— Și indicatorul planificat care este?

— Nu știu...

Toate acestea sînt suficiente de concludente — credem — pentru a solicita tuturor conducătorilor de unități o reconsiderare a responsabilității lor față de sarcinile de producție, pentru ca aportul lor la organizarea muncii să fie pe măsura încrederii acordate.

GH. GRĂDINARU

Potrivit hotărîrii Conferinței Naționale a P. C. R., se supune dezbaterii publice proiectul CODULUI MUNCII

Observațiile și sugestiile oamenilor muncii vor fi trimise pînă la 30 septembrie Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România și Ministerului Muncii, comisiilor economice ale comitetelor județene de partid, redacțiilor organelor de presă locale și centrale.

Ministerului Muncii, comisiilor economice ale comitetelor județene de partid, redacțiilor organelor de presă locale și centrale.

Proiect

CODUL MUNCII

În Republica Socialistă România exploatarea omului de către om a fost desființată pentru totdeauna. Economia națională, relațiile socialiste asupra mijloacelor de producție, întreaga putere politică și economică aparțin poporului liber și sînt pînă pe soarta sa. Eroica noastră clasă muncitoare își îndeplinește cu cinste misiunea sa istorică de clasă conducătoare a societății, mobilizează eforturile întregului popor pe drumul făturii societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Prin politica sa marxist-leninistă, care corespunde aspirațiilor vitale ale întregii națiuni. Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre socialiste, asigură creșterea impetuoasă a forțelor de producție, perfecționarea organizării întregii societăți, adîncirea democrației, dezvoltarea conștiinței socialiste, promovarea în raporturile sociale a principiilor etice și echității socialiste.

În procesul revoluției și construcției socialiste s-a fătur elanul clasei muncitoare cu tărînimea, intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii, s-a creat și se dezvoltă unitatea moral-politică a întregului popor în jurul Partidului Comunist Român.

Crearea și dezvoltarea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție formează temelia relațiilor sociale de tip nou, de înfruntare și colaborare între toți oamenii muncii, de la oraș și de la sat — români, maghiari, germani, sirbi și de alte naționalități — înfrății în procesul muncii, în opera de fătur a socialismului și comunismului în patria noastră.

Stăpîni pe mijloacele de producție, pe toate bunurile materiale, pe toate activitățile noastre au devenit, în același timp, făturorii conștienți ai propriului lor viitor. În dubla lor calitate, de producători și în același timp de proprietari ai mijloacelor de producție, oamenii muncii, singurii beneficiari ai tuturor bunurilor materiale și spirituale, participă la conducerea treburilor economice și sociale: ca deținători ai puterii politice și economice, ei participă la gospodărirea avuției naționale, la conducerea treburilor obștești, la guvernarea întregii țări.

În condițiile societății socialiste, în care dreptul la muncă este garantat, fără nici un fel de discriminare, și în care se îndeplinește veșnicul deziderat al clasei noastre muncitoare — „nici muncă fără piine, nici piine fără muncă” — fiecare cetățean apt de muncă are, potrivit Constituției, îndatorirea de onoare de a munci. Nimeni nu-i este îngăduit să realizeze venituri ca urmare a însușirii muncii altora, fiind interzisă obținerea de câștiguri pe altă cale decît prin muncă proprie, utilă societății.

Munca reprezintă o necesitate pentru existența și progresul societății, pentru formarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Partidul Comunist Român și statul nostru acordă o atenție deosebită educării tuturor membrilor societății, și în primul rînd a tineretului, prin muncă și pentru muncă, stimulării responsabilității sociale pentru calitatea și eficiența muncii depuse. În orînduirea socialistă, munca și rezultatele sale constituie criteriul fundamental de apreciere

a meritelor fiecăruia; munca pentru sine și munca pentru societate formează o unitate indisolubilă, se condiționează reciproc, spre bunăstarea fiecăruia om al muncii și propășirea întregii societăți.

Muncind neobosit pentru continua înflorire a patriei sale, poporul român este în același timp un factor activ în viața internațională, în lupta pentru libertate și progres în întreaga lume, îmbinînd organic patriotismul socialist cu internaționalismul proletar.

În societatea socialistă țelul suprem al întregii activități îl constituie omul, creșterea continuă a bunăstării sale materiale și spirituale, pe baza principiilor etice și echității socialiste, afirmarea multilaterală a personalității umane. Pe măsura creșterii producției și productivității muncii, a făturii unei economii avansate, de o înaltă eficiență, a sporirii veniturilor naționale, se creează nivelurile necesare pentru ridicarea nivelului de civilizație și cultură a întregului popor, creșterea veniturilor obținute din muncă, dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii, a măsurilor de ocrotire a sănătății, asigurarea condițiilor pentru lucrarea la reducerea săptămîinii de lucru.

În conformitate cu prevederile Constituției, Codul Muncii cuprinde principiile și normele de bază privind relațiile de muncă, reprezintă cartă muncii și consfințește drepturile și îndatoririle celor ce muncesc din țara noastră.

Codul Muncii constituie cadrul legislativ general al relațiilor de muncă corespunzător etapei de dezvoltare a țării, de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Partea I

Principii generale ale relațiilor de muncă. Drepturile și îndatoririle oamenilor muncii

CAPITOLUL I

Principii generale privind relațiile de muncă

Art. 1. În Republica Socialistă România, desființarea pentru totdeauna a exploatarei și asigurării omului de către om, dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție și generalizarea relațiilor de producție socialiste, aflate într-un proces continuu de perfecționare, asigură muncii — principala forță de progres și civilizație — pe cea mai înaltă treaptă a valorilor sociale.

Oamenii muncii în calitate de producători ai valorilor materiale și spirituale și în același timp de proprietari ai mijloacelor de producție, ai obligațiilor naționale au dreptul și obligația de a desfășura o muncă utilă pentru societate, bunăstarea și interesele fiecăruia fiind legate organic de bunăstarea și dezvoltarea societății în ansamblu.

Art. 2. Tutoarea cetățenilor Republicii Socialiste România, fără nici o îngrădire sau deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie, le este garantat dreptul la muncă, prin posibilitatea de a desfășura o activitate în domeniul economic, tehnico-științific, social sau cultural, potrivit aptitudinilor, pregătirii profesionale și aspirațiilor fiecăruia, în funcție de nevoile întregii societăți.

Art. 3. În Republica Socialistă România formarea, repartizarea și utilizarea deplină și rațională a resurselor umane se realizează în concordanță cu obiectivele planului de dezvoltare economică-socială a țării, cu cerințele economice și sociale, cu eficiența economică și socială a muncii, cu necesitatea dezvoltării armonioase și echilibrate a tuturor județelor țării.

Art. 4. Pe măsura dezvoltării bazei economice a socialismului, a introducerii în producție a rezultatelor științei și tehnicii contemporane, a dezvoltării învățămîntului și culturii, în țara noastră are loc stîrnirea treptată a deosebirilor esențiale dintre munca fizică și cea intelectuală, dintre modul de muncă și viața de la sat și cel de la oraș și omogenizarea treptată a societății.

Art. 5. Munca, în condițiile societății socialiste, formează și dezvoltă între oameni relații noi, de colaborare, de înfruntare și respect reciproc — potrivit principiului toți pentru unul și unul pentru toți — contribuie activ la formarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Prin activitatea desfășurată în comun în industrie, agricultură, în științele de artă, cultură și în celelalte domenii, pentru înflorirea patriei socialiste, se dezvoltă relații de înfruntare între oamenii muncii români, maghiari, germani, sirbi și de alte naționalități, se întărește continuu coeziunea moral-politică a întregului popor în jurul Partidului Comunist Român.

Art. 6. Însușirea sub orice formă a muncii altuia și toate manifestările de parazitism social sînt interzise, cu excepția cazurilor de muncă socială, cu principiile etice și echității socialiste.

Art. 7. Începînd cu vîrsta de 16 ani, fiecare persoană aptă de muncă și care nu urmează cursurile unei școli este datorată să desfășoare, pînă la vîrsta de pensionare, o muncă utilă societății, care să-i asigure mijloacele de existență și de dezvoltare spirituală. Încadrarea în muncă se poate face și de la vîrsta de 14 ani, cu dreptul și îndatorirea celui în cauză de a-și continua studiile pentru absolvirea învățămîntului obligatoriu de cultură generală.

Art. 8. Prin încadrarea într-o unitate socialistă, fiecare persoană dobîndește calitatea de membru al colectivului de muncă din acea unitate, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate.

Fiecare membru al colectivului de muncă participă la conducerea unității respective și poartă răspunderea față de societate, al individual, cît și împreună cu ceilalți membri ai colectivului, pentru buna gospodărire și dezvoltare a părții din avuția națională încredințată, fiind dator să-și consacre întreaga muncă scopului ca unitatea în care lucrează să-și desfășoare activitatea cu maximum de eficiență.

Art. 9. Tutoarea oamenilor muncii din Republica Socialistă România le

este garantat dreptul de a participa efectiv la conducerea vieții politice, economice și sociale.

Ca expresie a adîncirii democrației socialiste, activitatea tuturor unităților se bazează pe principiul muncii și conducerii colective.

Participarea la conducerea unităților a persoanelor încadrate în muncă se asigură direct sau prin reprezentanții lor în adunările generale, în comitetele și consiliile oamenilor muncii, sau în alte organe de conducere colectivă ale unităților.

Adunarea generală a oamenilor muncii constituie forma superioară a conducerii colective, prin care oamenii muncii participă în mod organizat la conducerea activității economico-sociale, la dezbaterile și soluționarea problemelor legate de îndeplinirea planurilor de producție, la exercitarea controlului asupra activității organelor de conducere.

Fiecare membru al colectivului de muncă are dreptul de a participa în mod direct la dezbaterile și rezolvarea problemelor privind organizarea și conducerea unității în care își desfășoară activitatea.

La încadrarea, selecționarea și promovarea cadrelor, colectivul de muncă are dreptul să-și spună părerile, astfel încît să fie repartizat omul potrivit la locul potrivit.

Art. 10. Dezvoltarea planificată a economiei naționale — întemeiată pe un înalt nivel de organizare socială a muncii — face necesar ca relațiile de muncă să fie așezate pe principiul însușirii liber consimțite și aplicării cu consecvență a normelor disciplinei socialiste a muncii. Respectarea cu strictețe a ordinii și disciplinei la locul de muncă constituie o obligație de bază a fiecărui membru al colectivului de lucru din întreprinderi și instituții, din toate unitățile socialiste.

Colectivul de muncă, conștient că orice act de indisciplina dăunează rezultatelor muncii, propriilor sale interese, este îndreptățit, și în același timp dator, să ia atitudine fermă față de orice abatere, iar la nevoie să ceară sancționarea și chiar îndepărtarea din unitate a celor care nu-și realizează sarcinile ce le-au fost stabilite.

Art. 11. Pentru munca prestată, cei ce muncesc primesc ca remunerație o parte din venitul național destinat consumului, potrivit principiului socialist de repartitie după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, în spiritul normelor etice și echității socialiste.

Îngăz veniturile directe, oamenii muncii beneficiază de avantaje, și folosirile asigurate prin fondurile sociale destinate dezvoltării învățămîntului și culturii, ocrotirii sănătății, prin acordarea de ajutoare pentru copii, precum și prin alte acțiuni cu caracter social-cultural.

Ridicarea bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc se realizează pe măsura dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului.

(Continuare în pag. 4 și 5)

CODUL MUNCII

(Continuare în pag. a III-a)

Proiect

CONUL MUNCII

(Urmare din pag. 1-11-12)

buna gospodărie a unității, pentru introducerea tehnicii noi și a tehnologiilor avansate și creșterea eficienței economice a întregii activități.

Art. 71. La încadrarea în funcție a persoanelor prevăzute la art. 70, se va procedea la predarea și preluarea cu proces-verbal a fondurilor materiale și bănești de care urmează să răspundă; predarea-preluarea se face în prezența unei comisii special constituite de către organul ierarhic superior și din care face parte și delegatul acestui organ.

Art. 72. Promovarea persoanei încadrate în muncă în funcții sau categorii superioare se face în raport cu nevoile unității, ținându-se seama de condițiile prevăzute pentru ocuparea postului, de calitățile personale, precum și de rezultatele obținute în realizarea sarcinilor. Promovarea se face pe bază de probă practică, examen sau concurs, conform prevederilor legale.

La promovarea în funcție se țin, totodată, seama de pregătirea politică, de aptitudinile organizatorice și de conducere ale celor care urmează a fi încadrați în asemenea funcții precum și de aprecierile și recomandările colectivului de muncă în care și-au desfășurat activitatea.

Art. 73. Între unitate, pe de o parte, și colectivul de oameni ai muncii, pe de altă parte, se încheie un contract colectiv de muncă, menit să contribuie la organizarea, dezvoltarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă, la înlăturarea tuturor eforturilor pentru îndeplinirea planului, la îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață din unitate.

Prin contractul colectiv se stabilesc măsurile pe care colectivele oamenilor muncii și conducerea unității se angajează să le ia în scopul utilizării mai bune a capacității de producție, al creșterii productivității muncii, reducerii consumurilor specifice și a prețului de cost, precum și pentru obținerea economiei și îmbunătățirii calității produselor, creșterea eficienței activității economice.

Art. 74. Contractul colectiv de muncă stabilește, în condițiile prevăzute de lege, formele de remunerare, de stimulare materială pentru economiile realizate în cursul anului, modul de utilizare a fondurilor ce rămân la dispoziția unității ca rezultat al depășirii sarcinilor de plan, pentru executarea unor investiții sociale: locuințe, vestiare, băi, creșe, cîmîne, dispensare și altele similare, realizarea unor obiective de protecție a muncii, culturale și sportive.

Proiectul de contract colectiv de muncă este prezentat și aprobat de adunarea generală a oamenilor muncii se semnează din partea unității pe baza împuternicirii organului de conducere colectivă, de către conducătorul ei, iar din partea colectivului de oameni ai muncii, de către președintele comitetului sindicatului.

Art. 75. Contractul colectiv de muncă se încheie anual. Prevederile din contractul colectiv de muncă se aplică tuturor persoanelor încadrate în muncă din unitate.

Ministerul și celelalte organe centrale și, după caz, centralele pot încheia cu unitățile sindicale pe ramură contracte colective de muncă pe o durată de până la 5 ani, care să cuprindă principalele măsuri în vederea realizării prevederilor de plan, a aplicării legislației muncii, a îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață în unitățile din sectoarele respective, precum și măsurile necesare în vederea realizării prevederilor contractelor colective din unități.

Art. 76. Neîndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul colectiv constituie, pentru cei care se fac vinovați de aceasta, indiferent de funcția sau postul în care au fost încadrați, o încălcare a sarcinilor de serviciu care atrage, după caz, răspunderea disciplinară, materială sau penală.

Art. 77. Ministerul, celelalte organe centrale și comitetele executiv ale consiliilor populare județene și al municipiului București, împreună cu organele sindicale corespunzătoare, controlează legalitatea prevederilor contractului colectiv de muncă și modul în care acestea sînt aduse la îndeplinire.

CAPITOLUL II

Remunerarea muncii

Art. 78. În Republica Socialistă România, pe măsura dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului, a creșterii veniturilor naționale, se asigură ridicarea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, al întregului popor.

Prin sistemul de remunerare stabilit prin lege se realizează îmbinarea armonioasă a intereselor personale ale fiecăruia cu interesele întregii societăți, obținerea unor venituri în raport cu contribuția concretă pe care fiecare om al muncii o aduce la activitatea economică și social-culturală.

Art. 79. La stabilirea remunerării persoanelor încadrate în muncă, se are în vedere raționala repartizare a veniturilor naționale, realizarea unui raport optim între fondul național de dezvoltare economică-socială și fondul de consum, în vederea progresului neîntrerupt al economiei naționale, ca o condiție esențială a viitoarelor continuă a nivelului de viață al poporului.

Remunerarea se face după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii, asigurându-se la muncă egală remunerare egală. În vederea asigurării rolului stimulativ al salariului, la stabilirea remunerării muncii, se ține seama de complexitatea muncii, răspunderea în muncă pot primi, potrivit dispozițiilor legale, următoarele recompense:

Fiecare persoană încadrată în muncă are dreptul la un singur salariu, chiar dacă îndeplinește mai multe funcții.

Art. 80. Prin lege se stabilește, în concordanță cu dezvoltarea planificată a economiei, salariul minim pe economie, avîndu-se în vedere, al veniturilor naționale, muncii, de venitului național, urmărindu-se satisfacerea nevoilor muncii și membrilor lor de familie.

Art. 81. Salariul tarifar de încadrare se acordă în raport cu gradul de îndeplinire a sarcinilor de muncă, astfel încît să constituie un stimulent pentru cei care își îndeplinesc în bune condiții sarcinile. Cei care obțin realizări deosebite în muncă au posibilitatea să realizeze venituri mai mari, iar cei care nu-și îndeplinesc obligațiile de muncă urmează să suporte în mod direct consecințele acestor neîndepliniri.

Neîndeplinirea integrală a sarcinilor atrage, potrivit legii, diminuarea corespunzătoare a salariului. Dacă ulterioarele sarcinile de muncă au fost realizate suma reținută din salariu se restituie în cazurile în condițiile prevăzute de lege.

Art. 82. În cazuri excepționale, cînd, din motive tehnice sau din alte motive, procesul de producție a fost întrerupt, persoanele încadrate în muncă vor fi retribuite cu 75 la sută din salariul tarifar de încadrare aferent timpului respectiv, cu condiția ca încetarea lucrului să se fi produs fără vina lor și dacă în tot acest timp au rămas la dispoziția unității.

Art. 83. Pe durata delegării detașării sau trecerii temporare la o altă muncă decît cea prevăzută în contractul de muncă, cel în cauză își păstrează funcția și salariul avute anterior delegării sau detașării.

Cînd delegarea se face la o muncă pentru care este stabilit un salariu mai mare, persoana detașată are dreptul la acest salariu în condițiile prevăzute de lege.

Persoana delegată sau detașată în altă localitate, precum și aceea a cărei activitate se desfășoară în cadrul unor deplasări periodice sau permanente are dreptul la plata cheltuielilor de transport și de cazare, precum și la o indemnizație stabilită prin lege.

Drepturile bănești cuvenite personalului se plătesc înaintea oricărei alte obligații ale unității.

Retribuția cuvenită pentru muncă prestată nu poate face obiectul unor rețineri decît în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

Art. 85. În scopul asigurării stabilității cadrelor, persoanele încadrate în muncă beneficiază de sporuri la salariu în raport cu vechimea neîntreruptă la aceeași unitate.

Art. 86. Persoanele care-și desfășoară activitatea în locuri de muncă cu condiții vătămătoare sau periculoase beneficiază de sporuri la salariu potrivit prevederilor legale. Conducătorii unităților sînt obligați să ia măsuri pentru înlăturarea cauzelor care determină asemenea situații, să asigure condiții normale de muncă, fără pericol de accidente și îmbolnăviri profesionale.

Art. 87. În scopul creșterii inițiativei și a eforturilor pentru sporirea eficienței economice a producției, ținînd seama de rezultatele bune ob-

ținute în muncă, cu deosebire la promovarea indicatorilor calitativi, la realizarea progresului tehnic și aplicarea inovațiilor, pentru realizarea de economii de materiale și de forță de muncă, se acordă gratificații anuale sau, după caz, premii în cursul anului.

Art. 88. În vederea organizării științifice a producției și a muncii, utilizării raționale a personalului și timpului de muncă, este necesară precizarea atribuțiilor și obligațiilor pentru fiecare loc de muncă; conducerea unităților socialiste au obligația să stabilească norme de muncă fundamentate științific, să determine sarcinile concrete ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Realizarea remunerării după cantitatea și calitatea muncii este strîns legată de normarea muncii, care contribuie la punerea mai deplină în valoare a înzestrărilor tehnice a unităților, la descoperirea rezervelor de creștere a productivității muncii și de reducere a prețului de cost.

Art. 89. Norma de muncă exprimă cantitatea de muncă necesară pentru efectuarea operațiilor sau lucrărilor de către o persoană cu calificare corespunzătoare, care lucrează cu intensitate normală, în condițiile unor procese tehnice și de muncă determinate. Ea cuprinde timpul productiv, timpul pentru întreruperile impuse de desfășurarea procesului tehnologic stabilit și de organizarea rațională a muncii, timpul pentru odihnă în cadrul programului de muncă.

Normarea muncii se aplică — potrivit cu specificul activității desfășurate în unitățile economice, social-culturale și ale administrației de stat — la toate categoriile de personal, muncitori, tehnicieni, ingineri, economiști, cadre de altă specialitate și lucrători din activitatea administrativă, alți pentru cei remunerați în acord, cît și pentru cei remunerați în regie.

Normele de muncă se exprimă — în funcție de caracteristicile necesităților de producție sau ale activității — pe norme de timp, norme de producție, norme de personal, sere de atribuții sau sub alte forme corespunzătoare specificului fiecărei munci.

Art. 90. Normele de muncă unificate se elaborează de către ministere și celelalte organe centrale, comitetele executiv ale consiliilor populare județene și al municipiului București, iar normele de muncă locale, de către fiecare unitate socialistă de stat pentru nevoile proprii, în toate cazurile cu acordul organelor sindicale corespunzătoare.

Ca urmare a introducerii progresului tehnic, a perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor și a aplicării de măsuri tehnice și organizatorice care duc la modificarea cantității de muncă necesare pentru efectuarea lucrărilor, conștient de creșterea productivității muncii, normele de muncă se vor modifica în mod corespunzător, în vederea asigurării unei concordanțe depline cu noile condiții create.

Art. 91. Conducătorii unităților și compartimentelor de muncă au datoria să aducă la cunoștință personalului în timp util atribuțiile ce revin fiecăruia, normele de muncă stabilite, să efectueze instruirea și însușirea acestora, să asigure condițiile tehnico-organizatorice avute în vedere la elaborarea normelor.

CAPITOLUL III

Disciplina socialistă a muncii.

Răspunderea disciplinară și răspunderea materială

Art. 92. Noile relații socialiste de muncă și procesul de înăfruire a obiectivelor societății socialiste multilaterale dezvoltate impun, în toate sferile de activitate și pentru fiecare membru al colectivului de muncă, necesitatea respectării cu strictețe a disciplinei, îndeplinirea exemplară a sarcinilor de serviciu.

Art. 93. Persoanele încadrate în muncă au datoria de a realiza în toată viața lor de muncă pentru îndeplinirea obiectivelor planurilor de producție, de organizare și îmbunătățire a muncii. Ele au îndatorirea de a acționa în mod conștient pentru sporirea eficienței și îmbunătățirea calității produselor, pentru realizarea obligațiilor care decurg din contractele colective și individuale de muncă, regulamentele de organizare și funcționare ale unităților, regulamentele de ordine interioară, a dispozițiilor primite din partea conducătorilor de unități și a sefiilor ierarhici.

Art. 94. Organele de conducere ale unităților socialiste au datoria de a lua măsurile necesare pentru organizarea la un nivel corespunzător a producției și a muncii, să prevină abaterile de la ordine și disciplina muncii socialiste, să acționeze împotriva oricărei lipse de răspundere, a neglijenței și risipei, a cîciilor fapte care aduc pagube avutului obștesc, a atitudinilor înapoiate față de muncă și proprietatea socialistă.

Organele de conducere colectivă ale unităților socialiste, împreună cu comitetele sindicale, vor elabora regulamente de ordine interioară în care vor stabili îndatoririle care trebuie respectate de către persoanele încadrate în muncă și măsurile ce se impun în vederea asigurării disciplinei socialiste a muncii.

În sectoarele în care natura activității o impune — transporturi feroviare, aeriene, poștă și telecomunicații, energie electrică și altele —, vor fi elaborate statute disciplinare, care să stabilească regulile de disciplină și răspunderile potrivit specificului sectoarelor de activitate respective.

Art. 95. Pentru îndeplinirea la timp și în bune condiții a sarcinilor ce le revin, precum și pentru realizări deosebite în îndeplinirea angajamentelor individuale și colective, persoanele încadrate în muncă pot primi, potrivit dispozițiilor legale, următoarele recompense:

a) acordarea de trepte sau gradată la salariul tarifar cu reducerea vechimii minime prevăzute de lege;

b) gratificații, premii și alte recompense materiale;

c) ordine, medali, titluri de onoare și titluri distinctiv;

d) înscrierea în cartea de onoare, pe tabloul de onoare, evidentierea în muncă, multumire verbală sau în scris.

Art. 96. Încălcarea cu vinovăție de către cel încadrat în muncă — indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă — a obligațiilor sale încheiate cu normele de comportare, constituie abatere disciplinară, care se sancționează, după caz, potrivit legii, cu: mustrare, avertisment, retragerea de gradată ori trepte de salarizare sau reducerea salariului, ori reducerea indemnizației de conducere, retrogradarea în funcție sau în categorie, iar pentru abateri grave, desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

În cazul încălcării normelor privind ordinea și disciplina pe locul de muncă, colectivul compartimentului din care face parte persoana vinovată poate să ia în dezbatere abaterii săvîrșite și să ceară conduserea săvîrșirii aplicarea de sancțiuni disciplinare, inclusiv desfacerea contractului de muncă.

Art. 97. Sancțiunea disciplinară a persoanelor care au încălcat cu vinovăție de conducere colectivă sau, după caz, de conducătorul unității sau compartimentului de muncă și se aplică, cu căile de atac corespunzătoare, în condițiile legii.

Art. 98. Apărarea valorilor materiale și spirituale ale societății socialiste reprezintă o îndatorire fundamentală a tuturor oamenilor muncii. Persoanele încadrate în muncă răspund pentru pagubele aduse avutului obștesc din vina și în legătură cu muncă lor.

Ele nu răspund de pierderile inerente procesului de producție care se încadrează în limitele prevăzute de lege, de pagubele provocate de furturi unor cauze neprevăzute și care nu puteau fi înlăturate, ori în alte asemenea cazuri în care pagubele au fost provocate din riscul normal al serviciului sau forță majoră.

Art. 99. În stabilirea răspunderii materiale, paguba ce trebuie reparată nu cuprinde foloasele nerealizate de unitate ca urmare a faptelor săvîrșite de cel încadrat în muncă.

Cînd pagubele au fost cauzate unității printr-o faptă ce constituie infracțiune, răspunderea se stabilește potrivit legii penale. În acest caz în cuantumul pagubelor se cuprind și foloasele nerealizate.

Art. 100. Persoanele încadrate în muncă sînt obligate să cunoască prevederile legale referitoare la muncă, funcționarea instalațiilor, folosirea uneltelor, materialelor prime, materialelor și totodată să aplice cu rigurozitate aceste regulamente.

În cazul în care persoanele încadrate în muncă provoacă re-

zultul vina lor, răspund, potrivit legii, de paguba astfel cauzată.

Dacă producerea rebuturilor este repetată, cel în cauză va fi trecut la un loc de muncă de o categorie inferioară; dacă și la noul loc de muncă continuă să provoace rebuturi, i se va putea desface contractul, ca fiind necorespunzător în muncă.

Art. 101. Cînd paguba a fost cauzată de mai multe persoane, răspunderea fiecăreia se stabilește ținîndu-se seama de măsura în care a contribuit la provocarea ei.

Dacă măsura în care fiecare a contribuit la provocarea pagubei nu poate fi determinată, răspunderea fiecăreia dintre persoane se stabilește proporțional cu salariul ei tarifar de încadrare net, de la valoarea pagubei și, dacă este cazul, și în funcție de timpul lucrat de la ultima inventariere a bunurilor.

Art. 102. Persoana care a încasat o sumă nedatorată este obligată să restituie, dacă nu, după a primit bunuri ce nu i s-au datat sau în care nu mai pot fi restituite în natură sau i-au fost prestate servicii la care nu era îndreptățită, ea este obligată să plătească contravaloarea lor, calculată în condițiile legii.

Art. 103. Obligarea la plata despăgubirilor sau a contravaloarelor bunurilor, precum și la restituirea sumelor încasate fără drept se face prin decizie de imputare, emisă de conducătorul unității, cînd plata sau restituirea urmează a se face de conducătorul unității sau de alte persoane încadrate în muncă de organul ierarhic superior, singure sau împreună cu alte persoane, decizia de imputare se emite în condițiile legale de către acest organ.

Decizia de imputare va fi motivată. Ea se comunică, în termen de 15 zile, de la emitere, celui obligat la plată sau restituire și constituie titlu executor din momentul comunicării.

Pentru acoperirea pagubelor aduse unității, precum și pentru restituirea sumelor sau plata contravaloarelor bunurilor ce nu mai pot fi restituite în natură ori a serviciilor nedotate, cel în cauză poate să-și ia un angajament de plată în scris, care constituie titlu executor.

Art. 104. Răspunderea materială pentru paguba cauzată unității poate fi stabilită numai în cazurile în care aceasta a fost constatată în cel mult 3 ani de la data producerii ei, iar în cazul restituirii sumelor sau a contravaloarelor bunurilor ori serviciilor nedotate, în cel mult 1 an de la data producerii ei.

Pentru acoperirea pagubelor aduse unității, precum și pentru restituirea sumelor sau plata contravaloarelor bunurilor ce nu mai pot fi restituite în natură ori a serviciilor nedotate, cel în cauză poate să-și ia un angajament de plată în scris, care constituie titlu executor.

Art. 105. Durata timpului de muncă pe o postură de 48 de ore pe săptămînă și 8 ore pe zi.

În cazul stabilirii pentru o anumită zi lucrătoare din săptămînă a unei durate mai mică de 8 ore, timpul de muncă în celelalte zile poate fi mai mare, fără a depăși 9 ore pe zi.

Art. 106. Pînă la înlăturarea cauzelor care determină condiții de muncă vătămătoare, grele sau periculoase, la unele locuri de muncă durata timpului de muncă pentru persoanele care lucrează în astfel de condiții se reduce sub 8 ore pe zi, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

Locurile de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase și durata redusă a timpului de muncă stabilit pentru fiecare din ele se determină prin hotărîre a Consiliului de Miniștri. În acest scop, ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executiv ale consiliilor populare județene și al municipiului București, vor face propuneri corespunzătoare, cu avizul Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății și al Uniunii Generale a Sindicatelor.

Art. 107. Pentru persoanele al căror program de lucru se desfășoară în timpul nopții, durata timpului de muncă este mai mică cu o oră decît durata muncii prestate în timpul zilei, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

În unitățile în care procesul de muncă este neîntrerupt sau unde condițiile specifice ale muncii o impun, programul de lucru dif. timpului nopții poate fi egal cu cel din timpul zilei, muncă prestată în timpul nopții, în cadrul unui asemenea program, se plătește cu un spor de 15 la sută din salariul tarifar de încadrare, pentru orele lucrate în timpul nopții, dacă aceste ore reprezintă cel puțin jumătate din programul normal de lucru. În mod excepțional, Consiliul de Miniștri poate aproba la unele unități majorarea pînă la 25 la sută din salariul tarifar a sporului pentru muncă în timpul nopții.

Art. 108. Se consideră muncă în timpul nopții aceea care se prestează în intervalul cuprins între orele 22-6, cu posibilitatea abaterii în cazuri justificate, cu o oră în minus sau în plus față de aceste limite.

Art. 109. În construcții, în industria forestieră, în agricultură, în alte activități cu condiții specifice, precum și în sectoare în care muncă are un caracter sezonier, durata zilei de muncă poate fi mai mare, în condițiile și limitele stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, de comun acord cu Uniunea Generală a Sindicatelor, urmînd ca în medie să nu depășească lunar, trimestrial, semestrial sau anual, după caz, durata normală a zilei de muncă.

Art. 110. În cursul programului de lucru se poate acorda, în condițiile stabilite prin regulamentul de ordine interioară al unității, o pauză pentru masă de cel mult 1/2 de oră, care nu se include în durata timpului de muncă. În unitățile în care nu se poate întrerupe lucrul, se va da posibilitatea ca masa să fie luată în timpul serviciului.

Art. 111. Prestarea muncii peste durata normală stabilită potrivit articolelor precedente poate fi cerută în următoarele cazuri:

a) pentru preîntîmpinarea sau alăturarea efectelor calamităților sau altor cazuri de forță majoră, precum și în situații care periclitează sănătatea sau viața unor persoane;

b) pentru înlăturarea efectelor unor situații neprevăzute, care ar duce la buna funcționare a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, a serviciilor telefonice și de telecomunicații, a căilor

de comunicații sau bunurilor ori de cînd a beneficiat de serviciile nerotate.

Termenul de emisie a deciziei de imputare este de cel mult 60 de zile de la data cînd cel în drept să emită decizia a luat cunoștință de producerea pagubei. După expirarea acestui termen, prejudiciul se impută celui vinovat de neluarea măsurii de imputare.

Art. 105. Suma stabilită pentru acoperirea daunelor se reține în rate lunare din salariu, pe cît se cuvin persoanei în cauză din partea unității la care aceasta lucrează, în condițiile legii.

Ratele nu pot fi mai mari de o treime din salariul tarifar net lunar, fără a putea depăși, împreună cu celelalte rețineri pe care le-ar avea cel în cauză, jumătate din acest salariu.

Dacă contractul de muncă se desface înainte ca persoana în cauză să fi despăgubit unitatea, iar aceasta se încadrează la altă unitate, executarea se va face de către noua unitate, potrivit alineatului precedent, pe baza transferirii titlului executoriu de către unitatea care l'a fost păgubit.

În situația în care cel în cauză nu s-a încadrat în muncă într-o altă unitate, urmărirea se va face asupra oricăror bunuri ale sale, în afara de bunurile exceptate prin lege, de la urmărirea.

Urmărirea pentru acoperirea pagubelor se poate îndrepta și împotriva altor persoane decît cea care a provocat direct paguba, în cazurile prevăzute de lege.

Art. 106. Persoana care consideră că imputarea sau reținerea a fost făcută fără temei sau cu încălcarea legii, precum și cea care după ce a sîmnat un angajament de plată condamnă în realitate nu datorează parțial sau total suma preîntîmpinată sau poate adresa organului juridic competent. Acesta, la cererea persoanei în cauză, ținînd seama de împrejurări, poate hotărî prin desființarea unor posturi de natură alocuitoră, prin acordul dintre persoana încadrată în muncă și unitate, precum și din inițiativa una dintre părți.

Art. 107. Unitatea este obligată, în condițiile legii, să despăgubească persoana încadrată în muncă, în situația în care aceasta a suferit, din culpa unității, un prejudiciu în timpul îndeplinirii îndatoririlor de muncă sau în legătură cu serviciul.

Unitatea care a plătit despăgubirile este obligată să recupereze sumele plătite de la persoana vinovată de producerea prejudiciului, în condițiile articolului 96 și următoarele.

Art. 108. Durata timpului de muncă pe o postură de 48 de ore pe săptămînă și 8 ore pe zi.

În cazul stabilirii pentru o anumită zi lucrătoare din săptămînă a unei durate mai mică de 8 ore, timpul de muncă în celelalte zile poate fi mai mare, fără a depăși 9 ore pe zi.

Art. 109. Pînă la înlăturarea cauzelor care determină condiții de muncă vătămătoare, grele sau periculoase, la unele locuri de muncă durata timpului de muncă pentru persoanele care lucrează în astfel de condiții se reduce sub 8 ore pe zi, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

Locurile de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase și durata redusă a timpului de muncă stabilit pentru fiecare din ele se determină prin hotărîre a Consiliului de Miniștri. În acest scop, ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executiv ale consiliilor populare județene și al municipiului București, vor face propuneri corespunzătoare, cu avizul Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății și al Uniunii Generale a Sindicatelor.

Art. 107. Pentru persoanele al căror program de lucru se desfășoară în timpul nopții, durata timpului de muncă este mai mică cu o oră decît durata muncii prestate în timpul zilei, fără ca aceasta să ducă la o scădere a remunerării.

În unitățile în care procesul de muncă este neîntrerupt sau unde condițiile specifice ale muncii o impun, programul de lucru dif. timpului nopții poate fi egal cu cel din timpul zilei, muncă prestată în timpul nopții, în cadrul unui asemenea program, se plătește cu un spor de 15 la sută din salariul tarifar de încadrare, pentru orele lucrate în timpul nopții, dacă aceste ore reprezintă cel puțin jumătate din programul normal de lucru. În mod excepțional, Consiliul de Miniștri poate aproba la unele unități majorarea pînă la 25 la sută din salariul tarifar a sporului pentru muncă în timpul nopții.

Art. 108. Se consideră muncă în timpul nopții aceea care se prestează în intervalul cuprins între orele 22-6, cu posibilitatea abaterii în cazuri justificate, cu o oră în minus sau în plus față de aceste limite.

Art. 109. În construcții, în industria forestieră, în agricultură, în alte activități cu condiții specifice, precum și în sectoare în care muncă are un caracter sezonier, durata zilei de muncă poate fi mai mare, în condițiile și limitele stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, de comun acord cu Uniunea Generală a Sindicatelor, urmînd ca în medie să nu depășească lunar, trimestrial, semestrial sau anual, după caz, durata normală a zilei de muncă.

Art. 110. În cursul programului de lucru se poate acorda, în condițiile stabilite prin regulamentul de ordine interioară al unității, o pauză pentru masă de cel mult 1/2 de oră, care nu se include în durata timpului de muncă. În unitățile în care nu se poate întrerupe lucrul, se va da posibilitatea ca masa să fie luată în timpul serviciului.

Art. 111. Prestarea muncii peste durata normală stabilită potrivit articolelor precedente poate fi cerută în următoarele cazuri:

a) pentru preîntîmpinarea sau alăturarea efectelor calamităților sau altor cazuri de forță majoră, precum și în situații care periclitează sănătatea sau viața unor persoane;

b) pentru înlăturarea efectelor unor situații neprevăzute, care ar duce la buna funcționare a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, a serviciilor telefonice și de telecomunicații, a căilor

de comunicații sau bunurilor ori de cînd a beneficiat de serviciile nerotate.

Termenul de emisie a deciziei de imputare este de cel mult 60 de zile de la data cînd cel în drept să emită decizia a luat cunoștință de producerea pagubei. După expirarea acestui termen, prejudiciul se impută celui vinovat de neluarea măsurii de imputare.

Art. 105. Suma stabilită pentru acoperirea daunelor se reține în rate lunare din salariu, pe cît se cuvin persoanei în cauză din partea unității la care aceasta lucrează, în condițiile legii.

Ratele nu pot fi mai mari de

Proiect

(Urmare din pag. a III-a).

Art. 139. Conducerea unităților au obligația să stabilească, odată cu măsurile de realizare a planului de producție sau a sarcinilor de servicii, măsuri de protecție corespunzătoare fiecărui loc de muncă, inclusiv măsuri pentru prevenirea și combaterea poluării mediului înconjurător. De asemenea, vor lua măsuri ca persoanele încadrate în muncă să cunoască temeinic normele de securitate și igiena muncii, pe care trebuie să le respecte în desfășurarea activității lor.

Conducerea unităților au obligația să analizeze periodic, împreună cu organele sindicale și sanitare, cauzele accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor și să ia măsuri pentru înlăturarea factorilor nocivi care periclitează viața și sănătatea oamenilor muncii.

Art. 140. Răspunderea pentru realizarea deplină a măsurilor de protecție a muncii o au, potrivit atribuțiilor ce le revin, cei care organizează, controlează, conduc și coordonează procesele de muncă în unități. Persoanele încadrate în muncă sunt obligate să cunoască și să respecte integral normele de securitate și de igienă a muncii la locurile unde își desfășoară activitatea, să folosească și să întrețină în bune condiții mijloacele de protecție individuale ce le-au fost încredințate.

Înlocuirea dispozitiilor legale privitoare la protecția muncii se constată de organele ierarhice superioare, organele Inspectiei de stat pentru protecția muncii și de organele sindicale și atrage răspunderea disciplinară, administrativă, materială sau penală, după caz, potrivit legii.

Art. 141. Asigurările sociale pentru persoanele încadrate în muncă în unitățile socialiste de stat sunt organizate de stat. Asistența medicală în caz de boală și accidente de muncă, plata de ajutoare bănești în caz de pierdere temporară sau definitivă a capacității de muncă, sprijin pentru înțelegerea și refacerea sănătății, plata concediilor de maternitate, suportarea de bugetul de stat a fondurilor pentru pensii, precum și alte măsuri cu caracter special, constituie expresia înaltelor griji ce se acordă în societatea noastră producătorilor tuturor bunurilor materiale și spirituale.

Beneficiara de dreptul la asigurări sociale, în condițiile legii, și membrii de familie ai persoanei încadrate în muncă.

Art. 142. Asigurările sociale se realizează astfel:

- a) asistență medicală gratuită cu caracter profilactic și curativ pe timpul tratamentului ambulatoriu și pe timpul internării în spitale sau alte unități sanitare cu paturi;
- b) medicamente și materiale sani-

tare gratuite necesare pe timpul acțiunilor cu caracter profilactic și al internării în spitale sau în alte unități sanitare cu paturi; medicamente și materiale sanitare necesare pentru tratamentul ambulator, în condițiile legii;

c) întreținere gratuită pe timpul internării în spitale sau ambulatorii; d) concedii și indemnizații acordate în caz de incapacitate temporară de muncă determinată de boală sau accident; pentru relucrare și înțelegerea sănătății, în caz de înțelegere de către organele medicale, ca măsură preventivă, a accesului la locul de muncă, deces în familie, precum și în alte cazuri prevăzute de lege;

e) înlesniri în caz de trimitere la odihnă și tratament în stațiuni balneoclimaterice;

f) pensii pentru limită de vârstă; g) pensii în caz de pierdere a capacității de muncă;

h) pensii pentru urmași.

Art. 143. Contractul persoanei încadrate în muncă nu poate fi desființat din inițiativa unității în timpul incapacității temporare de muncă în care primește ajutoare de asigurări sociale, în caz de gravitate, în timpul concediului de maternitate și în perioada de alăptare, în perioada în care îngrijește copilul bolnav, în vîrstă de pînă la 3 ani, precum și în timpul celui de soluțare serviciului militar.

Art. 144. Persoanele încadrate în muncă vor fi repartizate la alte muncii decât cele care le revin potrivit încadrării lor, pe baza recomandărilor medicale, în perioada în care se află sub tratament medical, fără ca prin aceasta să li se scadă salariul pe o perioadă de pînă la 3 luni, în cursul unui an.

Art. 145. În vederea recuperării sociale și profesionale a acelor persoane care, fiind încadrate în muncă, au suferit de accidente de muncă sau boli profesionale sau altor boli care provoacă invaliditate se vor organiza cursuri de recalificare de către întreprinderi, ministere și celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, sub îndrumarea metodologică a Ministerului Muncii și Ministerului Sănătății.

Art. 146. Cantumul contribuției unităților pentru asigurările sociale se stabilește prin lege. Neplata contribuțiilor de asigurări sociale de către unitate nu lipsesc persoanele încadrate în muncă de ajutoarele materiale ce li se cuvin.

Art. 147. Deosebit de pensia de asigurări sociale, persoanele încadrate în muncă beneficiază dintr-un fond constituit pe baza contribuțiilor lor, pe principii mutualității, de o pensie suplimentară, ale cărei condiții de acordare se stabilesc prin lege.

CAPITOLUL VII
Munca femeilor și tinerilor

Art. 148. În Republica Socialistă România se dă o înaltă prețuire muncii femeii, asigurându-i-se dreptul de a ocupa orice funcții sau loc de muncă, în raport cu pregătirea și capacitățile ei, creându-i-se totodată condițiile pentru dezvoltarea multilaterală a personalității sale. În remunerarea muncii pe care o prestează se aplică principiul la muncă egală cu bărbatul, o retribuție egală.

Femeile încadrate în muncă se bucură de măsuri speciale de ocrotire a sănătății și de condiții necesare îngrădite și educației copiilor.

Art. 149. Femeile gravide și cele care alăptează nu vor putea fi repartizate la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, ori contraindicate medical și nu vor putea fi chemate la ore suplimentare.

Femeile gravide care lucrează la muncă grele vor fi repartizate la alte muncii mai ușoare, fără ca prin aceasta să li se scadă salariul.

Art. 150. Mamele femeilor în timpul nopții, în unitățile industriale, este admisă numai în următoarele cazuri:

- a) pentru femeile care dețin funcții de conducere sau funcții cu caracter tehnic care implică o răspundere deosebită;
- b) pentru femeile care lucrează în servicii de sănătate și igienă;
- c) în cazuri de forță majoră, dacă se produce o întrerupere în funcționarea dispozitivelor și instalatelor, cînd defectiunea acestora provoacă încetarea lucrului, precum și în cazul cînd muncă este necesară pentru salvarea de la pierdere inevitabilă a materiilor prime, a materialelor ori produselor;
- d) în alte situații deosebite în unele ramuri de producție stabilite prin hotărâre a Consiliului de Miniștri cu acordul Uniunii Generale a Sindicatelor.

Art. 151. Femeile gravide, începînd din luna a șasea, și cele care alăptează nu vor fi repartizate la muncă de noapte.

Art. 152. Femeile au dreptul la concediu de maternitate plătit, care se compune dintr-un concediu prenatal de 52 de zile și un concediu postnatal de 60 de zile.

Art. 153. Unitățile sunt obligate să acorde femeilor în cursul programului de lucru pauze pentru alăptarea și îngrijirea copilului, de o jumătate oră, la interval de cel mult 3 ore. La aceste pauze se adaugă și timpul necesar deplasării dus și întors la locul unde se găsește copilul. Timpul acordat pentru alăptare, inclusiv deplasările, nu poate depăși 2 ore zilnic. Pauzele se acordă pînă la împlinirea de către copil a vârstei de 9 luni, pînă la sfîrșitul pregătirii lui la muncă sau la învățătură, în cazul cînd copilul este în vîrstă de pînă la 3 ani, precum și în timpul celui de soluțare serviciului militar.

Art. 154. Femeile care au copii bolnavi, mai mici de 3 ani, li se vor acorda, cu avizul medicului, concedii plătite pentru îngrijirea acestora, care nu se includ în concediul de odihnă.

Art. 155. Femeile care au copii în vîrstă de pînă la 6 ani, pe care li îngrijesc, pot lucra cu 1/2 normă, dacă nu beneficiază de creșe sau cămine; timpul cel mai înalt încadrat în aceste condiții se consideră, la calculul vechimii în muncă, timp lucrat cu o normă întreagă.

Art. 156. Tineretul — viitorul țării — se bucură de grija deosebită a societății noastre socialiste. Pregătirea multilaterală, formarea și înțelegerea profesională a tinerilor, însușirea cunoștințelor necesare pentru exercitarea unei profesii se asigură gratuit.

Ministerul Educației și Învățămîntului, celelalte ministere și organe centrale, unitățile subordonate acestora și școlile de toate gradele au îndatorirea să asigure îmbinarea pregătirii teoretice cu practica și muncă în producție a elevilor și studenților.

În țara noastră, elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale școlare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate, în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățătură, să pună talentul și înțelegerea lor energie în slujba înălțării patriei.

Art. 157. Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servicii a populației și prin pregătire teoretică.

Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație de răspundere a aportului lor în producție și gratuit manuale școlare, materiale de studii, precum și alte facilități stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada uceniei, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuite, precum și de vacanțe școlare.

Art. 158. Pentru protecția sănătății lor, tinerii sub vîrstă de 18 ani, încadrați în muncă, nu pot fi repartizați la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, nu pot fi folosiți la muncă în timpul nopții.

Dacă nașterea se produce înainte de expirarea concediului prenatal, concediul postnatal se prelungește cu numărul zilelor de concediu prenatal necesitate.

Art. 159. Durata timpului de lucru al tineretului între 14—16 ani se stabilește la 6 ore pe zi, fără ca prin aceasta să se aducă o scădere a remunerării.

Art. 160. Pentru tinerii în vîrstă de pînă la 18 ani, durata concediului de odihnă este de 18—24 zile lucrătoare, diferențiată în raport cu vîrsta, astfel încît cei mai tineri să beneficieze de un concediu mai mare, potrivit legii.

Art. 161. În Republica Socialistă România sindicatele sunt organizații profesionale care se constituie ca urmare a dreptului de asociere prevăzut de Constituție și funcționează pe baza statutelor proprii ale Uniunii Generale a Sindicatelor, ale uniunilor pe ramuri de activitate și ale organizațiilor sindicale din unități.

Art. 162. Sindicatele mobilizează masele pentru îndeplinirea programului Partidului Comunist, Român de edificare a noii societăți, desfășurînd o susținută activitate pentru creșterea productivității muncii, calității superioară a producției, promovarea progresului tehnic, ridicarea nivelului de pregătire a oamenilor muncii, pentru respectarea riguroasă a disciplinei în producție și îndeplinirea îndatoririlor ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Sindicatele servesc interesele oamenilor muncii, participînd nemijlocit la elaborarea și îndeplinirea politicilor partidului în domeniul asigurării condițiilor de muncă și ridicării continue a bunăstării celor ce muncesc. Ele participă direct — pe toate treptele — la conducerea vieții economice și sociale, reprezentanții lor făcînd parte din comitetele și comisiile oamenilor muncii din organele de conducere colectivă ale minsterelor și celorlalte instituții centrale, precum și din guvernul Republicii Socialiste România.

Art. 163. Prin întreaga lor activitate, sindicatele contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc în spiritul concepției materialiste despre lume și societate, la cultivarea trăsăturilor morale corespunzătoare concepției socialiste și echității socialiste și comuniste, ele răspund de organizarea activității culturale-artistice și sportive din unități, folosind în acest scop baza materială proprie și mijloacele de care dispun unitățile socialiste, se preocupă de educarea tineretului.

În țara noastră, elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale școlare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate, în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățătură, să pună talentul și înțelegerea lor energie în slujba înălțării patriei.

Art. 157. Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servicii a populației și prin pregătire teoretică.

Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație de răspundere a aportului lor în producție și gratuit manuale școlare, materiale de studii, precum și alte facilități stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada uceniei, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuite, precum și de vacanțe școlare.

Art. 158. Pentru protecția sănătății lor, tinerii sub vîrstă de 18 ani, încadrați în muncă, nu pot fi repartizați la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, nu pot fi folosiți la muncă în timpul nopții.

De asemenea, tinerii încadrați în muncă, în vîrstă de pînă la 18 ani, nu pot fi folosiți în muncă peste durata legală a zilei de lucru, decît în cazurile prevăzute de art. 114.

Art. 159. Durata timpului de lucru al tineretului între 14—16 ani se stabilește la 6 ore pe zi, fără ca prin

aceasta să se aducă o scădere a remunerării.

Art. 160. Pentru tinerii în vîrstă de pînă la 18 ani, durata concediului de odihnă este de 18—24 zile lucrătoare, diferențiată în raport cu vîrsta, astfel încît cei mai tineri să beneficieze de un concediu mai mare, potrivit legii.

CAPITOLUL VIII
Sindicatele

Art. 161. În Republica Socialistă România sindicatele sunt organizații profesionale care se constituie ca urmare a dreptului de asociere prevăzut de Constituție și funcționează pe baza statutelor proprii ale Uniunii Generale a Sindicatelor, ale uniunilor pe ramuri de activitate și ale organizațiilor sindicale din unități.

Art. 162. Sindicatele mobilizează masele pentru îndeplinirea programului Partidului Comunist, Român de edificare a noii societăți, desfășurînd o susținută activitate pentru creșterea productivității muncii, calității superioară a producției, promovarea progresului tehnic, ridicarea nivelului de pregătire a oamenilor muncii, pentru respectarea riguroasă a disciplinei în producție și îndeplinirea îndatoririlor ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Sindicatele servesc interesele oamenilor muncii, participînd nemijlocit la elaborarea și îndeplinirea politicilor partidului în domeniul asigurării condițiilor de muncă și ridicării continue a bunăstării celor ce muncesc. Ele participă direct — pe toate treptele — la conducerea vieții economice și sociale, reprezentanții lor făcînd parte din comitetele și comisiile oamenilor muncii din organele de conducere colectivă ale minsterelor și celorlalte instituții centrale, precum și din guvernul Republicii Socialiste România.

Art. 163. Prin întreaga lor activitate, sindicatele contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc în spiritul concepției materialiste despre lume și societate, la cultivarea trăsăturilor morale corespunzătoare concepției socialiste și echității socialiste și comuniste, ele răspund de organizarea activității culturale-artistice și sportive din unități, folosind în acest scop baza materială proprie și mijloacele de care dispun unitățile socialiste, se preocupă de educarea tineretului.

În țara noastră, elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale școlare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate, în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățătură, să pună talentul și înțelegerea lor energie în slujba înălțării patriei.

Art. 157. Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servicii a populației și prin pregătire teoretică.

Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație de răspundere a aportului lor în producție și gratuit manuale școlare, materiale de studii, precum și alte facilități stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada uceniei, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuite, precum și de vacanțe școlare.

Art. 158. Pentru protecția sănătății lor, tinerii sub vîrstă de 18 ani, încadrați în muncă, nu pot fi repartizați la locuri de muncă cu condiții vătămătoare, grele sau periculoase, nu pot fi folosiți la muncă în timpul nopții.

De asemenea, tinerii încadrați în muncă, în vîrstă de pînă la 18 ani, nu pot fi folosiți în muncă peste durata legală a zilei de lucru, decît în cazurile prevăzute de art. 114.

Art. 159. Durata timpului de lucru al tineretului între 14—16 ani se stabilește la 6 ore pe zi, fără ca prin

aceasta să se aducă o scădere a remunerării.

Art. 160. Pentru tinerii în vîrstă de pînă la 18 ani, durata concediului de odihnă este de 18—24 zile lucrătoare, diferențiată în raport cu vîrsta, astfel încît cei mai tineri să beneficieze de un concediu mai mare, potrivit legii.

Art. 161. În Republica Socialistă România sindicatele sunt organizații profesionale care se constituie ca urmare a dreptului de asociere prevăzut de Constituție și funcționează pe baza statutelor proprii ale Uniunii Generale a Sindicatelor, ale uniunilor pe ramuri de activitate și ale organizațiilor sindicale din unități.

Art. 162. Sindicatele mobilizează masele pentru îndeplinirea programului Partidului Comunist, Român de edificare a noii societăți, desfășurînd o susținută activitate pentru creșterea productivității muncii, calității superioară a producției, promovarea progresului tehnic, ridicarea nivelului de pregătire a oamenilor muncii, pentru respectarea riguroasă a disciplinei în producție și îndeplinirea îndatoririlor ce revin fiecărei persoane încadrate în muncă.

Sindicatele servesc interesele oamenilor muncii, participînd nemijlocit la elaborarea și îndeplinirea politicilor partidului în domeniul asigurării condițiilor de muncă și ridicării continue a bunăstării celor ce muncesc. Ele participă direct — pe toate treptele — la conducerea vieții economice și sociale, reprezentanții lor făcînd parte din comitetele și comisiile oamenilor muncii din organele de conducere colectivă ale minsterelor și celorlalte instituții centrale, precum și din guvernul Republicii Socialiste România.

Art. 163. Prin întreaga lor activitate, sindicatele contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc în spiritul concepției materialiste despre lume și societate, la cultivarea trăsăturilor morale corespunzătoare concepției socialiste și echității socialiste și comuniste, ele răspund de organizarea activității culturale-artistice și sportive din unități, folosind în acest scop baza materială proprie și mijloacele de care dispun unitățile socialiste, se preocupă de educarea tineretului.

În țara noastră, elevii, studenții, cei ce frecventează diverse forme de pregătire beneficiază de sprijin, sub formă de burse, manuale școlare și alte materiale de studii, indemnizații corespunzătoare aportului lor în producție pe timpul pregătirii practice.

Tuturor tinerilor li se asigură locuri de muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor, aspirațiilor lor și nevoilor unităților.

Tinerii au îndatorirea să manifeste o preocupare permanentă pentru dezvoltarea spiritului de responsabilitate, în rezolvarea sarcinilor, în muncă și învățătură, să pună talentul și înțelegerea lor energie în slujba înălțării patriei.

Art. 157. Calificarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se face pe baza contractului de ucenicie și se realizează prin pregătire practică desfășurată în unități de producție sau de servicii a populației și prin pregătire teoretică.

Ucenicii primesc pe timpul pregătirii bursă sau o indemnizație de răspundere a aportului lor în producție și gratuit manuale școlare, materiale de studii, precum și alte facilități stabilite de lege. Ei beneficiază, de asemenea, în toată perioada uceniei, de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale, de asistență medicală și medicamente gratuite, precum și de vacanțe școlare.

cupă de buna organizare și folosirea judicioasă a timpului liber al oamenilor muncii, colaborînd strîns cu celelalte organizații obștești și cu organele de specialitate.

Art. 164. Sindicatele participă nemijlocit împreună cu organele de stat la elaborarea și aplicarea tuturor reglementărilor privind drepturile și obligațiile persoanelor încadrate în muncă, precum și a celor privind protecția muncii, se preocupă de aplicarea corectă a sistemului de remunerare, urmăresc respectarea programului de lucru și a timpului de odihnă, a celorlalte măsuri stabilite de legislația muncii.

Art. 165. Împreună cu comitetele și comisiile oamenilor muncii, sindicatele asigură buna pregătire și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii, urmăresc crearea condițiilor care să permită participării la aceste adunări și să analizeze rezultatele activității, să facă propuneri pentru îmbunătățirea activității, a condițiilor de muncă și de viață ale personalului încadrat în muncă, acționează pentru îndeplinirea hotărîrilor adoptate și soluționarea propunerilor făcute în adunările generale.

Art. 166. Organizațiile sindicale se pronunță asupra desfășurării contractului de muncă, apărî în fața organelor juridicale de orice fel și în fața organelor de stat și obștești drepturile membrilor lor ce decurg din legislația muncii.

Art. 167. Conducerea unităților sunt obligate să sprijine activitatea sindacatelor, asigurînd condițiile materiale pentru buna desfășurare a activității. Ele au totodată datoria să examineze și să rezolve propunerile organelor sindicale menite să contribuie la îmbunătățirea activității unităților și condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii.

Art. 168. În Republica Socialistă România, strictă respectare a legilor constituie o obligație constituțională pentru toate unitățile socialiste și persoanele încadrate în muncă, pentru toți cetățenii. Colectivele de oameni și muncii din unitățile socialiste aduc o importantă contribuție la înțelegerea legalității socialiste, păstrarea și apărarea avutului obștesc, combaterea oricăror manifestări de încălcare a disciplinei, a normelor de etică și a regulilor de conviețuire socială.

Abaterile în adunările generale a oamenilor muncii care atingere avutului obștesc ori care contravin regulilor referitoare la păstrarea ordinii și disciplinei în muncă, stabilirea responsabilităților și luarea cu fermitate a măsurilor ce se impun în fiecare caz, precum și dezbaterile de către colectivele largi ale oamenilor muncii și exprimarea părerii acestora în legătură cu faptele de încălcare a legii ce formează obiectul unor procese, constituie forme eficiente de participare a maselor la asigurarea respectării legilor și educarea socialistă a celor ce muncesc.

Art. 169. Realizarea drepturilor ce li se cuvin pe baza activității desfășurate este asigurată persoanelor încadrate în muncă prin garanții juridice corespunzătoare.

Art. 170. Comisiile de judecată sunt organe obștești de influențare și jurisdicție, alese în adunări generale ale oamenilor muncii, prin care se realizează participarea maselor largi la îndeplinirea legalității și educarea socialistă a cetățenilor în spiritul promovării unei atitudini corecte față de muncă, înținerii și dezvoltării avutului obștesc.

Comisiile de judecată din unități judecă litigiile de muncă al căror obiect nu depășește o anumită valoare stabilită prin lege și care se referă la:

- a) litigiile dintre persoanele încadrate în muncă și unități în legătură cu încheierea și executarea contractului de muncă;
- b) litigiile privind pretenții referitoare la drepturi în legătură cu desfășurarea contractului sau reintegrarea în muncă în cazul cînd nu se contestă temeinicia și legalitatea acestor măsuri;

Art. 171. Sint de competența instanțelor judecătorești:

- a) litigiile în legătură cu încheierea și executarea contractului de muncă al căror obiect are o anumită valoare stabilită prin lege;
- b) contestațiile împotriva desfășurării contractului de muncă și litigiile privind reintegrarea în muncă, cu excepția celor referitoare la persoanele cu funcții de conducere.

Art. 172. Sint de competența instanțelor administrative ierarhice superioare sau organelor de conducere colectivă, potrivit legii:

- a) contestațiile împotriva sancțiunilor disciplinare care prin codul de fapt sau prin altă dispoziție a legii nu au fost date în competența judecătorească sau altor organe;
- b) contestațiile persoanelor cu funcții de conducere împotriva desfășurării contractului de muncă, precum și litigiile privind reintegrarea în muncă a acestora;

c) contestațiile împotriva redistribuirii personalului din administrație sau din producție;

d) contestațiile în legătură cu acordarea de trepte și graduri de salarizare, împotriva diminuării salariului tarifar pentru concepșii integrali a sarcinilor de servicii, precum și cu privire la acordarea premiilor și gratificațiilor.

Termenul de rezolvare a contestațiilor este de 15 zile.

Art. 173. Verbul de sesizare a organelor de soluționare a litigiilor de muncă este de 30 zile de la data comunicării, în cazul în care legea prevede necesitatea unei comunicări, iar în celelalte cazuri, de la data cînd cel interesat a luat cunoștință de măsura sau împrejurare care a determinat litigiul.

Pentru orice pretenții bănești ale persoanelor încadrate în muncă față de unitate — prejudicii suferite sau drepturi neacordate — termenul de sesizare este de 2 ani de la data

producției pagubelor sau de la data cînd drepturile trebuiau să le fie acordate.

Art. 174. Partea care a pierdut termenul de sesizare a organelor de jurisdicție poate cere acestora, pentru motive temeinice, repunerea în termen.

Cererea de repunere în termen se poate face în 15 zile de la încetarea cauzei care a împiedicat sesizarea în termen.

În cazul admiterii cererii, organul sesizat va proceda la soluționarea litigiului.

Art. 175. În orice litigii de muncă, dovada temeiniciei și legalității dispoziției sau măsurii luate de unitate este în sarcina acesteia.

Art. 176. Cererile în fața oricăror organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale, în legătură cu soluționarea litigiilor de muncă și cu executarea hotărîrilor, sînt scutite de taxa de timbru.

Art. 177. Ministerile și celelalte organe centrale de stat și obștești, precum și comitetele executive ale consiliilor populare, au obligația să ia măsuri pentru cunoașterea și respectarea legislației muncii și să asigure controlul aplicării dispozițiilor legale privind raporturile de muncă în unitățile din subordinea lor.

Art. 178. Ministerul Muncii, ca organ central de specialitate în problemele muncii, exercită controlul aplicării dispozițiilor legale referitoare la raporturile de muncă ale persoanelor încadrate în muncă, din toate unitățile de stat, cooperative și celelalte organizații obștești. Comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, prin organele locale de specialitate în problemele muncii, exercită controlul aplicării legislației muncii în toate unitățile din cuprinsul județului și al municipiului București.

Sindicatele organizează și exercită, potrivit legii și statutului lor, controlul obștesc asupra respectării dispozițiilor legale în legătură cu cei încadrați în muncă.

Art. 179. Organele care exercită controlul respectării dispozițiilor legale privind raporturile de muncă au obligația să ia sau, după caz, să propună măsuri în vederea tragerii la răspundere a celor vinovați.